

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ У ВІЙСЬКОВИХ КОЛЕКТИВАХ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальній дисципліні «Основи соціального управління у військових колективах» належить значна роль у підготовці висококваліфікованих офіцерів тактичного рівня за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)» спеціалізації «Лінгвістичне забезпечення та стратегічні комунікації». Здобувачі вищої освіти в результаті вивчення даної навчальної дисципліни мають стати компетентними фахівцями у специфічних питаннях військово-соціального управління, здатними ефективно задіяти потенціал військових колективів та окремих військовослужбовців для виконання завдань за призначенням.

Важливішим чинником бойового потенціалу військових формувань є люди. Тому успішне виконання поставлених службово-бойових завдань вимагає ефективного залучення можливостей військових колективів. Вирішенню цього завдання буде сприяти знання офіцерами тактичного рівня сутності соціального управління, його специфіки у військовій сфері, чітке усвідомлення змісту законів, закономірностей, принципів та методів військово-соціального управління.

Під час вивчення курсу курсанти продовжують опановувати знання щодо розв'язання складних проблем забезпечення військ в умовах, що характеризуються невизначеністю, формують вміння застосовувати знання військово-соціального управління у складних та кризових ситуаціях в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог реальної обстановки. Майбутні офіцери удосконалюють здатність діяти соціально відповідально та свідомо, продовжують розвивати навички диференціювати військово-соціальні фактори, які мають позитивний чи негативний вплив на результати виконання поставленого завдання, та здатність визначити та врахувати ці фактори в конкретних умовах обстановки.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин): 54 години аудиторної роботи, 36 годин самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – підготовка курсантів як майбутніх офіцерів тактичного рівня, здатних виконувати завдання військово-соціального управління на базі сучасних надбань теорії і практики соціального управління у Збройних Силах та Національній гвардії України, розв'язувати складні проблеми соціальної взаємодії у військових колективах, виконувати завдання в умовах обстановки, що швидко змінюється, діяти соціально відповідально і свідомо з урахуванням особливостей військово-соціальної системи як об'єкту управління, ефективно застосовувати на практиці знання та вміння для виконання службових та службово-бойових завдань.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

У результаті вивчення навчальної дисципліни випускники повинні:

Знати:

соціальну значущість своєї майбутньої професії, мету і сенс військової служби; сутність та специфіку соціального управління, в тому числі у військово-соціальній сфері, його структуру, функції, роль і значення в керівній діяльності;

вимоги до управлінських якостей військового керівника – офіцера тактичного рівня, основи влади командира, шляхи формування лідерських якостей та набуття авторитету у керованому підрозділі;

принципи керівництва особовим складом, формування та розвиток особистих командирських якостей; рівні, фактори та сучасні технології впливу на окремого військовослужбовця та військовий колектив;

основні складові управлінського циклу, їх значення у соціально-управлінській діяльності військового керівника;

інформаційне забезпечення, зміст, структура та методика вироблення соціально-управлінських рішень, вимоги до соціально-управлінського рішення у військово-соціальній сфері;

основні методи стилі та технології соціального управління їх прояв у військових колективах;

людський фактор військових формувань, його сутність та основні складові, методики його дослідження, роль та значення для удосконалення практик військово-соціального управління;

вимоги до культури управлінської діяльності військового керівника, шляхи підвищення індивідуальної культури військово-соціального управління.

Уміти:

приймати оптимальні соціально-управлінські рішення в повсякденній діяльності та нестандартних ситуаціях, готовність нести за них відповідальність;

формувати й впроваджувати заходи щодо удосконалення соціальних стосунків у військових колективах;

формувати сприятливе соціальне середовище у підпорядкованих підрозділах з урахуванням гендерних, демографічних, соціальних, психологічних та інших особливостей підлеглих;

оцінювати людський фактор військових формувань та застосовувати отримані знання для визначення заходів військово-соціального управління;

збирати та опрацьовувати соціально значущу інформацію;

діалектично мислити, оцінювати, виходячи з інтересів держави, історичні та сучасні процеси у світі та країні, розуміти місце і роль у ньому Національної гвардії України.

Володіти:

основними методами та технологіями військово-соціального управління, зокрема щодо формування оптимального рівня соціальної взаємодії у підпорядкованому підрозділі, мотивації підлеглих, згуртування військових колективів, збору та аналізу первинної соціально-значущої інформації, прийняття оптимального соціально-управлінського рішення;

методиками оцінювання складників людського фактору військових формувань.

Мати уявлення про (бути ознайомленим):

сутність та зміст сучасної соціально-управлінської теорії, її основні школи та напрямки, їх значення для практики військово-соціального управління у Національній гвардії України;

основи військово-соціального прогнозування, методологію та методику військово-соціологічного дослідження, його роль в інформаційному забезпеченні військово-соціального управління.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП підготовки офіцерів другого (магістерського) рівня в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)» спеціалізацій «Лінгвістичне забезпечення та стратегічні комунікації» (див. Табл. 1).

Курсанти працюють з навчально-методичною та науковою інформацією яку отримують під час занять, у бібліотеках та мережі Інтернет, під час консультацій викладачів тощо.

Основними видами навчальних занять з даної дисципліни є лекції, семінарські, групові та практичні заняття.

Практичні заняття дозволяють курсантам через моделювання типових ситуацій відпрацьовувати здатність приймати оптимальні соціально-управлінські рішення, вдосконалювати вміння видобувати соціально значущу інформацію, на практиці застосовувати методики оцінювання морального духу особового складу, розробляти відповідні соціально-управлінські впливи, виявляти шляхи формування персональних управлінських якостей офіцера тактичного рівня.

Під час семінарських занять курсанти виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими ними індивідуально, або у складі груп аналізу проблем; беруть участь у дискусіях, бесідах, діалогах у межах тематики наступних змістовних модулів:

Змістовий модуль 1. Військово-соціальне управління, його специфіка та завдання на сучасному етапі реформування НГУ.

Змістовий модуль 2. Управлінські якості офіцера НГУ тактичного рівня.

Змістовий модуль 3. Управління підлеглими.

Змістовий модуль 4. Управління військовим колективом.

Змістовий модуль 5. Методи, технології та стилі соціального управління, їх використання у військовій сфері.

Змістовий модуль 6. Людський фактор військових формувань в контексті завдань військово-соціального управління.

Змістовий модуль 7. Культура управлінської діяльності військового керівника.

Виконання індивідуального завдання полягає у самостійному проведенні дослідження, відповідно до запропонованої викладачем тематики з урахуванням індивідуальних здібностей та особливостей курсантів, оформлених у вигляді реферату, тез доповідей та виступів на науково-практичних конференціях.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань курсантів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які курсант набуде в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення курсантами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ІК	Здатність розв'язувати складні проблеми та виконувати завдання із забезпечення військ або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов обстановки	Частково, під час семінарських та практичних занять. Частково, під час виконання індивідуального завдання. Опосередковано, під час модульного контролю.	Поточне, виконання індивідуального завдання, модульний контроль.
ЗК-2	Здатність застосовувати знання у складних та кризових ситуаціях в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	Опосередковано, під час виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації на семінарських заняттях та під час модульного контролю.	Поточне, модульний контроль.

ЗК-4	Здатність приймати обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах.	Частково, під час виконання завдань групових вправ та командно-штабного навчання. Опосередковано, під час модульного контролю.	Поточне, модульний контроль.
ЗК-5	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань	Поточне, виконання індивідуального завдання.
ПК-5	Здатність ефективно застосовувати на практиці знання для розв'язання спеціалізованих задач та практичних проблем забезпечення військової частини НГУ.	Частково, під час виконання індивідуального завдання. Опосередковано, під час модульного контролю.	Поточне, виконання індивідуального завдання, модульний контроль.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на групових заняттях шляхом усного або письмового опитування. На практичних заняттях оцінюються уміння застосовувати отримані знання щодо визначення заходів військово-соціального управління, зокрема, соціально-управлінського рішення, виявлення шляхів підвищення індивідуальної соціально-управлінської культури та самовдосконалення. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, запропоновані викладачем для обговорення, участі у дискусіях з актуальних проблем військово-соціального управління.

ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

При оцінюванні виконання індивідуального завдання враховуються самостійність виконання завдання, вид наукової діяльності (реферат, доповідь на науково-практичній конференції), повнота розкриття тематики, відповідність стандартам оформлення, ступінь опрацювання джерел, наявність ознак наукової новизни.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Рубіжне оцінювання здійснюється під час семінарських занять за змістовими модулями № 1-7.

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Знання та правильне використання категоріального апарату військово-соціального управління;
- Активність курсанта на заняттях: участь у дискусіях, бесідах, діалогах;
- Повнота, достовірність та актуальність інформації щодо розкриття проблематики змістовного модулю;
- Якість відповіді.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку при якому засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю, результатів виконання певних видів робіт на семінарських заняттях.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає навчання у складі навчальної групи – лекції, групові та семінарські заняття. Самостійна робота може бути як у складі навчальної групи, так і індивідуальною.
- Завдання на самостійну підготовку, групові, семінарські та практичні заняття є обов'язковими для виконання.
- Атмосфера аудиторії передбачає відкритість, доброзичливість, здатність до командної роботи, стимулює керативність курсантів, сприяє формуванню якостей професійного керівника.
- Усі учасники навчального процесу дотримуються академічної доброчесності. Плагіат у виступах не допускається.
- Під час виступів курсанти дотримуються правил толерантності, гендерної рівності, уникають та застерігають колег від сексизму та екстремізму.
- Викладач вітає творчу активність курсантів за тематикою курсу, виявлену при підготовці презентацій, у виступах на конференціях, диспутах, при написанні індивідуального науково-дослідного завдання. Це враховується у результатах підсумкового оцінювання за наявності звітної матеріалу (відео, збірник праць, сертифікат учасника конференції тощо).